

Ung Företagsamhet är en politiskt obunden och ideell utbildningsorganisation.
Sedan 1980 har vi utbildat över 500 000 gymnasieelever i entreprenörskap genom utbildningen UF-företagande.

Ung Företagsamhet

Succé i Draknästet

Jonas Eriksson hoppas på fler UF-företag i populära tv-programmet

Bryter utanförskap

Muna Idows UF-företag vill bryta stigman – hyllas av kungen

Levande landsbygd

På Sveriges minsta grundskola är entreprenörskap givet

Minskat avfall blev till guld

Gnosjötrio tog Sverige och Europa med storm med ny innovation

Nobels fredspris

Därför är Ung Företagsamhet nominerade till Nobels fredspris 2022

ung
företagsamhet

▲ A Member of JA Worldwide

Vi utbildar unga i entreprenörskap – på riktigt

Ung Företagsamhet ger barn och ungdomar möjlighet att pröva och utveckla sin företagsamhet och kreativitet. Dessutom erbjuder vi stöd och utbildning för lärare, både inom grundskolan och på gymnasiet.

Ung Företagsamhet är en politiskt obunden, ideell utbildningsorganisation och är en del av den globala organisationen Junior Achievement (JA). Sedan 1980 har vi utbildat över 500 000 gymnasieelever i entreprenörskap genom utbildningen UF-företagande. Sedan 2010 arbetar vi även i grundskolan. Ung Företagsamhet ger barn och ungdomar möjlighet att träna och utveckla sin kreativitet, företagsamhet och sitt entreprenörskap. Vi driver även nätverket UF alumni. Vi har 24 regionkontor, ett nationellt kansli och ca 130 anställda i hela landet. Vi stöds både av offentliga medel och det privata näringslivet.

Vi som gjort tidningen

Ansvarig utgivare
Cecilia Nykvist

Redaktör
Olov Hallberg
Per Brandt

Grafisk formgivning
Södra tornet

Foto
Sune Chee
Christopher Busck
Stefan Tell

Postadress
Ung Företagsamhet
i Sverige

Box 5501
114 85 Stockholm
ungforetagsamhet.se
Stockholm maj 2022

Alla unga ska få chansen att utveckla sin företagsamhet

I över 40 år har Ung Företagsamhet jobbat för att träna unga i entreprenörskap och vi är även en del av utbildningsorganisationen JA Worldwide som jobbar för samma sak globalt. I 115 länder världen över utbildas årligen ungdomar i bland annat entreprenörskap, kreativitet och samarbetsförmåga.

Vi reagerade med bestörtning när Ryssland inledde sin invasion av Ukraina och vi har noga följt utvecklingen under året. När kriget bröt ut jobbade hela vårt globala nätverk tillsammans för att först hjälpa personalen i vår systerorganisation i Ukraina i säkerhet – och sedan med att samla in pengar för att de ska kunna fortsätta sin verksamhet. Det är ett sätt som vi har försökt bidra till att stötta det ukrainska folket.

Bara några veckor innan kriget hade vi, som en del av JA Worldwide, fått det hedrande beskedet att vi nominerats till Nobels fredspris, för våra stora framgångar med att stärka ungas egen förmåga till entreprenörskap, ta plats på arbetsmarknaden och att hantera sin ekonomiska situation. I nomineringen anges även att vi är en del av en global räckvidd och styrka att fungera som en enande kraft.

Vi var och är fortfarande ödmjuka inför nomineringen och motiveringen. Ungas entreprenörskap och företagsamhet kanske inte kan stoppa fullskaliga krig – men vi skapar framtidstro och drivkraft – det är vi säkra på.

Vårt arbete kan:

Vara en väg in på arbetsmarknaden i ett nytt land.

Vara en del av återhämtningen efter en pandemi.

Bryta utanförskap.

Vara ett sätt att stärka glesbygden.

Föda idéer som skapar förändring.

Kort sagt: Vi är en viktig del av samhället.

I den här tidningen finns fullt av människor och deras berättelser som handlar om just det – hur ungt entreprenörskap bidrar till att bygga vårt samhälle.

Sedan starten 1980 har över en halv miljon unga drivit UF-företag på gymnasiet, där nya rekord sätts varje år. Vi växer rejält på grundskolan där eleverna får jobba praktiskt bland annat i samarbete med näringslivet för att hitta lösningar på globala utmaningar – genom sitt entreprenörskap. Genom UF alumni kan tidigare UF-företagare nätverka och inspireras av andra likasinnade och därmed fortsätta sin entreprenörskapsresa efter skoltiden.

Forskning visar också att personer som drivit UF-företag oftare startar eget företag, tjänar bättre och har lägre arbetslöshet än andra. De lär sig även att samarbeta bättre, planera, ta ansvar och får mer självförtroende.

Vi vill att alla unga ska få chansen att utveckla sin företagsamhet. Det tror vi leder till ett bättre samhälle.

Ung Företagsamhet är nominerade till Nobels fredspris

Den globala och ideella utbildningsorganisationen JA Worldwide, som Ung Företagsamhet i Sverige är en del av, har nominerats till Nobels fredspris 2022.

Den globala och ideella organisationen Junior Achievement JA Worldwide har sedan 1919 arbetat för att stärka ungas entreprenörskap och företagsamhet. 1980 startade Ung Företagsamhet i Sverige som en del av det nätverket som idag omfattar över 340 lokala kontor i 115 länder.

Nu har det globala nätverket blivit nominerade till Nobels fredspris för sitt arbete.

Nomineringar kunde bara göras av utvalda personer fram till den 31 januari tidigare i år och ska egentligen vara hemliga. Men JA Worldwide har fått tillstånd att avslöja att det är en framstående professor i juridik och internationella frågor som ligger bakom nomineringen av organisationen.

JA Worldwides stora framgångar med att stärka ungdomars egen förmåga att hantera sin ekonomiska situation,

en otrolig global räckvidd och förmåga att fungera som en enande kraft i mångfalden ligger bakom nomineringen av organisationen.

– Vi är otroligt glada, hedrade och stolta att som en del av JA Worldwide-nätverket få ett sådant erkännande. Vår unika blandning av entreprenörskap, finansiell kunskap och att förbereda unga inför arbetslivet gör att vi inte bara påverkar individer utan hela samhällen. Det är den här nomineringen verkligen ett kvitto på, säger Cecilia Nykvist, vd på Ung Företagsamhet i Sverige.

2021 nominerades totalt 329 kandidater till fredspriset, varav 95 var organisationer. I oktober tillkännages vinnaren.

– Fred är bara möjligt när ungdomar i alla länder och regioner har ekonomisk egenmakt. JA Worldwide är hedrade över att få denna nominering och kommer fortsätta vårt arbete för att alla ungdomar ska kunna ha kompetens och tankesätt för att bygga blomstrande samhällen, säger Asheesh Advani, vd för JA Worldwide. ●

”Vår unika blandning av entreprenörskap, finansiell kunskap och att förbereda unga inför arbetslivet gör att vi inte bara påverkar individer utan hela samhällen.”

De skapade Europas bästa innovation

Storslam på SM i Ung Företagsamhet och prisade som Europas vassaste innovation med ytterligare ett EM-guld i bagaget. Gnosjö-trion Emil Falk, Selma Hästmark och Lucas Rundén och deras UF-företag Noll Deponi tog alla de mötte med storm med sin maskin som kan minska återvinningscentralernas deponi med 50 procent.

Det är ett minst sagt framgångsrikt UF-år som ligger bakom Noll Deponi UF. På SM i Ung Företagsamhet 2022 utsågs de till "Årets UF-företag" samt tog hem segern i Årets ekologiskt hållbara UF-företag, Årets monter och Årets tjänst.

Som Årets UF-företag fick de därför representera Sverige på EM i Ung Företagsamhet som i år avgjordes i Tallinn. Och även där blev det succé för Gnosjö-trion.

Deras maskin, som separerar glas från dörr- och fönsterkarmar vilket kan minska återvinningscentralernas deponi med 50 procent, utsågs till Årets innovation.

Gen-E, som tävlingen heter, är Europas största arrangemang för unga entreprenörer där omkring 800 deltagare från över 40 länder tävlar i flera olika kategorier. Under tävlingsdagarna fick trion bland annat chans att berätta om sin affärsidé för Estlands president Alar Karis som besökte mässan.

Efter prisutdelningen skrek trion ut sin glädje.

– Jag var mållös när dom sa att vi vann. Man sitter så spänd hela kvällen och så när de säger vårt företagsnamn så bara släpper allt. Jag är otroligt glad. Priset betyder jättemycket och det är något jag värderar högt, att vi har gjort något som är bra och är stolta över, säger Emil.

UF-företaget tog även hem ytterligare ett guld då de vann BNY Mellon Future First Award, som tilldelas det företag som

skapat en unik företagslösning på en klimat- eller social utmaning.

Men framgångsresan har inte varit spikrak. Affärsidén föddes efter ett besök på en återvinningscentral. Där berättade personalen att deras största problem var deponin, avfall som inte kan återvinnas eller återanvändas och att hälften av avfallet är just fönster och dörrar med glas i då det inte gick att separera på något bra sätt.

Trion tog först fram en lösning, som de investerade nästan 175 000 kronor i, som ratades av återvinningscentralen.

Men i stället för att ge upp, knöt de nävarna, gick tillbaka till rit- och svetsbordet, jobbade fram nytt kapital, och tog fram en ny lösning som krossar glaset, som sedan kan återvinnas liksom karmarna. De har byggt en maskin som har testats på flera återvinningscentraler.

Efter alla utmaningar med mycket tid, svets och fika som de har lagt ner så gladda just innovationspriset extra mycket.

– Det känns väldigt kul. Det var det priset vi trodde mest på. Det känns som att all tid vi har lagt ner, de problem vi har löst under tiden, gav lite betalt nu, säger Lucas.

Vad tar ni med er från UF-året?

– Att fortsätta kämpa och aldrig ge upp om du har en idé som du tror på, säger Lucas.

– Att kommunicera med olika typer av personligheter, säger Selma.

FOTO: SQRE MEDIA

– Att man ska vara ödmjuk hela vägen, det kommer man långt på, säger Emil.

Hur tänker ni kring framtiden nu?

– Företaget kommer definitivt drivas vidare, sedan får vi se i vilken form och formation det blir, säger Selma.

– Förhoppningen är att bygga fler maskiner och lösa det här problemet. Vårt företagsnamn är Noll Deponi vilket också är vår vision. Fördelen med vår produkt är att vi gör något bra för klimatet samtidigt som det är ekonomiskt bra för återvinningscentralerna och byggföretagen att ha vår produkt. En win-win-situation, säger Emil. ●

FOTO: SQRE MEDIA

Alla vinnare på SM i Ung Företagsamhet 2022

Årets UF-företag:

Noll Deponi UF (Jönköping)

Årets ekologiskt hållbara UF-företag:

Noll Deponi UF (Jönköping)

Årets UF-lärare:

Bella Gillenäng (Göteborg)

Årets hantverkare:

Kostersalt UF (Fyrbodalen)

Årets innovation:

Sanitär servering UF (Dalarna)

Årets monter:

Noll Deponi UF (Jönköping)

Årets reklamfilm:

Focus Resource UF (Västernorrland)

Årets socialt hållbara UF-företag:

Play the game UF (Gävleborg)

Årets säljare:

Vera Ulveström (Dalarna)

Årets tjänst:

Noll Deponi UF (Jönköping)

Årets UF-skola:

Peder Skrivares skola i Varberg, Halland

Årets vara:

Nordic-T UF (Östergötland)

FedEx access award:

Ge skydd UF (Gävleborg)

Årets affärsplan:

Åre Längdktioner UF (Jämtland)

Årets tillväxtföretag:

Werrano UF (Stockholm)

Årets årsredovisning:

Photo by Trimmel UF (Älvsborg)

Från UF till AB-stipendiet:

Gottlery, Tilda Wissmar (Göteborg)

Årets unga ledare:

Johan Hedlund (Skaraborg),

Nora Ernestrand (Blekinge),

Lukas Lindgren (Halland),

Anna Öhgren (Västernorrland),

Isak Betzholtz (Södermanland)

Rekordmånga besökte SM i Ung Företagsamhet 2022

Över 9 000 besökare och nästan 400 lärare från hela landet på den nationella lärarkonferensen. SM i Ung Företagsamhet 2022 lockade rekordmånga.

För första gången hölls SM i Ung Företagsamhet i Göteborg där 800 UF-företagare fanns på plats på Svenska Mässan för att både tävla inför juryns samtidigt som de visade upp sina affärsidéer för allmänheten.

Under de två dagarna, 23-24 maj, hölls även en nationell lärarkonferens, flera inspirationsföreläsningar och elever från grundskolan visade upp sina projekt där de jobbat med Ung Företagsamhets läromedel. Dessutom medverkade Prins Daniel, som sitter i Ung Företagsamhets nationella styrelse, under invigningen.

Och det var inte bara UF-företagarna som var taggade på SM i Ung Företagsamhet. För när segerkonfettin hade lagt sig och montrarna var nedplockade var det, efter två års pandemistopp, ett rekordår som kunde summeras.

9 070 besökare tog sig till Svenska Mässan för att ta del av UF-företagens utställning i mässhallen och inspirationsföreläsningar, att jämföra med 2019 års SM i Ung Företagsamhet

på Älvsjömassan som lockade 7 500 besökare.

Dessutom blev det ytterligare två rekord, i antal medverkande lärare på lärarkonferensen, 380 lärare, samt inspirationsföreläsningarna för elever, 2 400 personer.

- Det känns fantastiskt roligt och visar på att det har funnits ett uppdämt behov av att få ses fysiskt och att dragningskraften till SM i Ung Företagsamhet är stark. Under de här dagarna har besökare kunnat ta del av UF-företagens fantastiska utbud i mässhallen, elever har erbjudits föreläsningar, lärare från hela landet har kunnat inspireras och nätverka och vi har länkat samman näringslivet med morgondagens entreprenörer. Nu blickar vi redan fram emot nästa års tävlingar och hoppas på nya rekord, säger Cecilia Nykvist, vd på Ung Företagsamhet i Sverige. ●

SM i Ung Företagsamhet 2022 i siffror

Besökare:

9 070, inklusive
inspirationsföreläsningar

UF-företag:

226

UF-företagare:

777

Tävlingar:

18

Lärare på lärarkonferensen:

380

UF-alumner:

50

Jurymedverkande:

120

Lärare på lärarkonferensen:

380

Skamfri scampi på menyn

Från att jämföra välgörenhetsorganisationer till en satsning på hållbar fisk- och räkodling. Nu siktar Mattias Djurstedt och hans företag på att ta nästa kliv mot att leverera en skamfri scampi – där nätverket UF alumni varit ett bidragande steg på vägen. I höst medverkar företaget även i SVT:s program Draknästet i jakt på investeringar för att förverkliga drömmen.

I gymnasiet drev Mattias Djurstedt, tillsammans med två klasskamrater, ett UF-företag inriktat mot att jämföra välgörenhetsorganisationer. Där föddes entreprenörsådran och efter gymnasiet började han intressera sig för hållbar fisk- och räkodling.

Förra året fick han "Från UF till AB-stipendiet" vilket betydde mycket, berättar han. Det var en bidragande orsak till att han kunde slutföra sitt pilotprojekt kring fisk- och räkodlingen.

– Det var ett av de första priserna jag vann. Jag hade startat pilotprojektet utan att veta hur jag skulle finansiera det så det var superstort, säger han.

Stipendiet är ett av flera inom UF alumni, där bara tidigare UF-företagare kan bli medlemmar och förutom att

söka stipendier även ta del av mängder av erbjudanden och evenemang. En viktig gemenskap för Mattias.

– När man startar företag som entreprenör blir det lätt ensamt. I nätverket kan man träffa många likartade människor att få som arbetskamrater och gå på event. Sedan ger det andra mervärden, som exempelvis stipendierna som är viktiga i den initiala resan. De första åren är man beroende av sådana bidrag.

Sedan han fick stipendiet har företaget bytt namn från Nära & Naturlig till Cresponix och Mattias har fått två affärspartners tillika världsledande experter inom området, Anders Kiessling och Sergio Zimmermann.

De har även inriktat sig på hållbar

produktion av jätteräka, "skamfri scampi". Nu har de precis öppnat upp en investeringsrunda för att ta in 23 miljoner kronor för att starta upp en storskalig produktion i Sverige.

– Ung Företagsamhet och stipendiet har varit med och möjliggjort det. Det var genom UF-företaget som jag förstod att även jag kunde bli en entreprenör, säger Mattias.

Dessutom ska Mattias medverka i SVT:s Draknästet kommande säsong.

– Det var otroligt roligt och ni får se om det blev någon investering vid premiären, berättar han själv om upplevelsen vid inspelningen. ●

En entreprenör är ingen eremit

Han imponerades av de tidigare UF-företagen i Draknästet förra året och hoppas på fler i kommande säsong. För Jonas Eriksson är entreprenörskapet inte bara viktigt för Sveriges framtid – det underlättar även när man ska tampas med bångstyriga fotbollsdivor.

Entreprenören och en av Sveriges främsta fotbollsdomare genom tiderna, Jonas Eriksson, är en av fem drakar i Svt:s Draknästet som re-lanserades förra året och gjorde stor succé.

Det gjorde även Gottlery, Rawstraw, och RedLocker, som alla drivs av kvinnor och startade sina resor som UF-företag och lyckades gå därifrån med investeringserbjudanden. De senare fick med sig investeringar från alla fem drakar och gjorde stort intryck på Jonas som idag har månatliga avstämningar med bolaget.

– Liza och Clara på RedLocker klev in med ett sånt självförtroende och golvade oss, trots att vi var trötta, hungriga och ville åka hem. Att de fick alla med

sig är sensationellt. Att jag som är medelålders man och långt från målgruppen ändå förstår behovet säger något om kraften i deras idé, säger han.

Jonas och drak-kollegan Shervin Razani valde även att erbjuda Rawstraw investering i programmet.

Att tre företag, som alla startades som UF-företag, imponerade så mycket överraskar inte Jonas Eriksson.

– Jag försöker säga till alla hur otroligt viktigt Ung Företagsamhet är för att skapa inspiration och sätta igång tankebanorna. Det är inte så svårt att starta företag, det svåra är att ha en bra affärsidé och att genomföra den. Att våga testa. Ju tidigare man börjar öva på det desto bättre. Precis det som Ung Företagsamhet gör, säger han.

– En av mina döttrar ska börja tvåan på gymnasiet nu och ska driva UF-företag. Hon har redan börjat tänka på idéer och ställer frågor och utmanar mig med frågor. Den kreativiteten är så spännande, alla idéer som man knådar, skalar bort och flyttar tills man hittar rätt.

För honom är det givet att det borde satsas mer på lära ut och öva på entreprenörskap i skolan – och det handlar inte bara om företagande. Kunskaperna därifrån hjälpte honom även i domarkarriären.

– En entreprenör är ingen eremit, man lär sig hantera och kommunicera människor på olika sätt och vara noggrann. Precis som på fotbollsplanen när jag skulle leda 22 starka personligheter. Man får också lära sig att anpassa sig, vilket också behövs under en fotbollsmatch. Och tålamod. Det behövs som entreprenör och på fotbollsplanen.

Att få fram fler entreprenörer eller lära fler om entreprenörskap är enormt viktigt för Sveriges framtid, enligt Jonas, ännu mer så efter pandemin tror han.

– Jag är övertygad om att det är genom det som många av framtidens företag, som löser problem och ser till att folk har jobb, kommer startas. För 10-15 år sedan visste ingen vad en entreprenör var, men idag är det helt annorlunda. Det finns otroligt många unga förebilder, säger han.

I höst är det dags för en andra säsong av Draknästet och inför inspelningarna var Jonas hoppfull om ännu vassare företag.

– Det ska bli kul och framförallt tror jag att det kommer vara en större bredd på företagen. Det är väldigt många fler sökande i år. ●

Boo Gunnarson

Företagsexpert, Visma Spcs
Partner till Ung Företagsamhet

Varför behöver vi fler entreprenörer i Sverige?

– Om Sverige ska fortsätta att utvecklas och må bra måste fler välja att förverkliga sina idéer och starta företag. Det i sin tur kräver långsiktigt arbete – ett arbete som måste börja redan i skolan, med Ung Företagsamhet. Nya idéer och nya företag lägger grunden för en hållbar utveckling för kommuner, regioner och hela Sverige. Man får inte glömma att fyra av fem jobb skapas i små- och medelstora företag.

Julia Björstrand

skolansvarig Fortnox

Partner till Ung Företagsamhet

Vad är en entreprenör för dig?

– En person som tar initiativ och organiserar en verksamhet. En person som reflekterar över risker och möjligheter, samlar ihop resurser, planerar och genomför. Som tar en idé till verklighet och tänker nytt.

Som arbetsgivare, är det meriterande för jobbsökande att ha drivit ett UF-företag?

– Jag ser det absolut som en stor merit att ha drivit UF-företag. Alla som har funderat på att bli entreprenör eller till och med provat på att driva bolag vet vilka typ av insatser och energier som faktiskt krävs för att ro i hamn att driva företag, just därför blir det en intressant aspekt att ta med på sitt cv.

Hennes simskola bryter utanförskap

FOTO: ANDREAS JARLÉN WONDERBRAND

Från ett liv på flykt utan skolgång till ett eget företag med flera anställda, universitetsstudier och att prisas av kungen. Nu vill Muna Idow i Göteborg fortsätta jobba för att bryta utanförskap, bidra till bättre integration och vara en inspirerande förebild – ett arbete som startade med hennes UF-företag.

Kan hon så kan jag. Muna Idow minns tydligt när hon såg en lärare med invandrarbakgrund på skolan och blev inspirerad – att hon "också kunde bli något" och drömde om att läsa på universitet inom tio år. Ett blygsamt mål skulle det visa sig.

Men då hade hon som 17-åring nyligen kommit till Sverige efter en barndom på flykt i Afrika med knappt någon skolgång förutom koranskola, sedan hennes pappa vägrat ta ett politiskt uppdrag i Somalia.

Pappan fick efter en tid uppehållstillstånd i Sverige, men det dröjde flera år innan Muna, hennes mamma och syskon fick samma besked och familjen kunde återförenas i Göteborg.

En stor omställning – men Muna triggades också av att "ta till vara på alla möjligheter".

– Där jag kommer ifrån är det oftast männen som prioriteras. Även om mina föräldrar alltid har varit måna om att jag och mina syskon ska utbildas har vi inte haft råd eller möjlighet innan vi

kom hit. Men här var det många som trodde på mig och mina syskon och stöttade. Många tyckte jag ställde för höga krav på mig själv men det motiverade mig mer, säger Muna.

Så på två år lärde hon sig svenska och läste in alla grundskoleämnen för att skaffa sig gymnasiebehörighet. Ett av de stora hindren: att simma 200 meter, ett krav för idrottsbetyget.

För trots att hon älskar vatten hade hon aldrig fått chansen att lära sig simma, vilket är vanligt i afrikanska länder enligt henne. Men det skulle inte få stoppa henne. Hon knallade helt enkelt ner till en simhall på en kväll bara för kvinnor och hoppade i – och lärde sig själv att simma.

När hon sedan på gymnasiet fick chansen att starta ett UF-företag, där

Per Agebäck

Partner, Triton Advisors Sweden
Partner till Ung Företagsamhet

Varför behöver vi fler entreprenörer i Sverige?

– Entreprenörer skapar och bygger nya bolag, vilket skapar arbetstillfällen och driver ekonomisk tillväxt. Framtidens svenska storbolag kommer sannolikt startas av en entreprenör.

Hur kan entreprenörskap underlätta integration, tror du?

– Jag tror det är ett väldigt bra verktyg för att integrera och få människor i arbete. Allt som verkligen krävs är en bra idé och en vilja att genomföra den. Detta kan man göra även med små förkunskaper.

Alexander Stiris

Nordenchef Citi

Partner till Ung Företagsamhet

Vad betyder ordet entreprenör för dig?

– Mod, nytänkande och framåtanda. Att se möjligheter istället för problem, och att skapa möjligheter för andra och bidra till tillväxt för samhället.

Hur kan entreprenörskapet hjälpa till att bryta utanförskap tror du?

– Det är en väg till självförsörjning och ekonomisk integration i samhället. Som entreprenör kan du också skapa nya kontakter och nätverk bland individer som du inte skulle få kontakt med annars.

”Jag har gått från en blyg tjej som inte vågade prata inför klassen och som inte vågat tro på universitetet till att prata inför 1 000 personer med stolthet över att vara en entreprenör.”

elever startar, driver och avvecklar ett företag under ett läsår, tog hon sin kärlek till vattnet vidare och startade en simskola för vuxna med utländsk bakgrund.

Det blev väldigt lyckat och hon valde sedan att driva UF-företaget Mermaid simskola vidare som ett riktigt företag efter studenten från Angeredsgymnasiet. Idag har hon fem anställda och de håller lektioner för vuxna och även för barn på flera platser i Göteborg.

– Vi har en annan målgrupp och ett samhällsperspektiv. Vi vill bygga upp en stark, hållbar simkultur där ingen människa ska behöva känna skam över okunskap i vatt-

net. Många av de som inte kan simma har utrikesfödda föräldrar. Men även när barn lärt sig simma är det viktigt att föräldrarna också kan det för att de ska fortsätta öva och inte bli osäkra, annars blir det en ond cirkel. Simkunnighet är en färskvara.

– Det är många som har fått börja på Komvux för att de inte kan simma och sedan inte orkat gå klart där. De har fått ge upp sina drömmar på grund av det och jag vill ge den möjligheten jag har fått till andra människor.

Att få testa att driva företag under gymnasiet har påverkat henne mycket och hon är även styrelseledamot i Ung Företagsamhet Göteborg.

– Jag har gått från en blyg tjej som inte vågade prata inför klassen och som inte vågat tro på universitetet till att prata inför 1 000 personer med stolthet över att vara en entreprenör. Det hade jag inte kunnat drömma om utan Ung Företagsamhet. Entreprenör var ett ord som skrämde, bilden av en rik man i 30–40-årsåldern med mycket erfarenhet. Inte en ung invandrantjej som inte gått i skolan i hemlandet.

Bara sju år efter hon kom till Sverige har hon, förutom företaget, även påbörjat socionomstudier på universitet. De har däremot pausats tillfälligt för att satsa fullt ut på simskolan, men hon planerar att plugga juridik i framtiden också. Dessutom har hon hyllats flera gånger om för sina insatser, och utsetts till bland annat ”Årets unga entreprenör”, ”Årets lokala hjälte”, ”Årets resa” och ”Årets förebild, samhällsentreprenör”. Förra året fick hon även ta emot det kungliga Kompassrosstipendiet från Kung Carl XVI Gustaf. Stipendiet, på 50 000 kronor, delas ut till unga ledare under 25 år som visat särskilt prov på mod, omtanke och handlingskraft.

Nu vill hon inspirera andra, framför allt att fler kvinnor med utländskt ursprung eller nyanlända vågar ta steget och bli ledare.

– Jag vill visa att alla kan lyckas oavsett bakgrund. Jag vill inspirera och vara en förebild för till exempel muslimska kvinnor att inte se slöjan som ett hinder. Det kommer alltid att komma motgångar och jag kommer alltid möta hatare, men det går att komma över det och använda det som motivation. ●

De vill stoppa skitsnacket

Deras arbete lyfts av Riksidrottsförbundet och de har prisats av Zlatan Ibrahimović. Nu är Locker Room Talk, som startade som ett UF-företag, redo att ta nästa kliv för att stoppa killars skitsnack i omklädningsrummen – och skapa förändring i samhället.

När Rogerio Silva och Shanga Aziz skulle starta ett UF-företag under sin gymnasietid i Finspång bestämde de sig för att inte sälja någon produkt – de ville jobba för en förändring i samhället. Med start i omklädningsrummen.

Att stoppa skitsnacket, bryta machokulturen och skapa en ny manlighet där killar kan vara på flera olika sätt.

Nu, sex år efter UF-året då de även vann SM i Ung Företagsamhet, är Locker Room Talk en etablerad ideell organisation som ofta uppmärksammas för sitt arbete med att utbilda unga killar i jämställdhet och schyssta attityder.

De har bland annat hyllats av Zlatan Ibrahimović, före landslags-spelaren Jimmy Durmaz är ambassadör och de samarbetar med både elitklubbar och olika distrikt inom både Riksidrottsförbundet och Sisu Idrottsutbildarna.

Men framför allt har de besökt mängder av klubbar och pratat med unga killar i 10-14-årsåldern.

Behovet att prata normer, värderingar och jämställdhet är minst lika stort nu som när de startade.

– Vi upplever tyvärr inte några större ändringar åt det positiva hållet. Många rapporter, även vår egen, visar att de sociala färdigheterna är en stor utmaning för killar i bland annat omklädningsrummen. De har svårt att prata om känslor och tar till våld i stället för ord. Det tar de med sig ut i samhället och skadar andra. Framförallt kvinnor, säger Shanga.

Nu är de redo att ta nästa steg med en ny satsning. Åtta-veckorsprogrammet har utvecklats ytterligare och de har skapat en ny digital samlingsplattform för utbildningarna samt en

ledarutbildning i Virtual Reality (VR).

– Där kan ledare, med vr-glasögon och i förprogrammerade scenarion, testa hur man bemöter oschysst snack. Det känns otroligt häftigt hur vi kan nå ännu fler, säger Shanga.

– Det är som UF-året var för oss. Det är den mest verkliga simuleringen för hur

man driver företag som finns. Det har varit så sjukt värdefullt för oss. Jag kan inte säga om Locker Room Talk hade funnits utan det. Vi har lärt oss så mycket av sånt som inte står i böcker och utvecklats som personer. ●

Annica Hedmark

Head of People & Culture, KPMG

Partner till Ung Företagsamhet

Varför vill ni engagera er i samhället och unga?

– Vi på KPMG vill bidra till ett hållbart och framgångsrikt näringsliv. Vi vet att unga människors första erfarenheter av företagande och arbete är oerhört viktiga. Som experter inom företagande och revision kan vi hjälpa de unga entreprenörerna och bidra till deras erfarenhet av företag och framtida arbeten. Ung Företagsamhet är också ett samhällsengagemang där våra medarbetare kan aktivera sig över hela landet.

”Korkat att lära sig cykla med stödhjul”

Unga blir mer självsäkra, kreativa och bättre på att samarbeta och lösa problem. Träning i entreprenörskap ger mer än bara kunskap kring företagande, enligt Kåre Moberg som just nu forskar på UF-företagandets effekter.

Att lära sig entreprenörskap är inget som bara är för äldre elever. Ju tidigare desto bättre, gärna redan i grundskolan, menar Kåre Moberg, forskningsledare på Fonden för Entreprenörskap i Danmark. Genom ett så kallat entreprenöriellt lärande får eleverna öva på mer praktiska och autentiska inslag och det ger flera positiva effekter såsom mer motiverade och engagerade elever.

Forskning visar även att elever får med sig andra viktiga egenskaper, som inte bara har med företagandet att göra. Egenskaper som problemlösning, samarbetsförmåga och bättre självförtroende är något dessa elever bär med sig för hela livet.

Kåre Moberg drar en liknelse med att

lära sig cykla med balanscykel kontra med stödhjul.

– Att lära sig cykla med stödhjul är korkat. Balanscykeln har gjort att barn, förutom just balans, även har tränat andra kompetenser och blivit mer självständiga samtidigt som de lärt sig cykla. Det är precis likadant med entreprenörutbildning. Då får man även andra kompetenser för att bli en självständig och självsäker medborgare.

Just nu driver han ett treårigt forskningsprojekt om kort- och långsiktiga effekter av Ung Företagsamhets verksamhet på gymnasiet, där elever genom UF-företag får driva och avveckla riktiga företag under ett läsår. Under forskningen jämförs UF-företagarna med en kontrollgrupp som inte driver UF-företag.

Snart ska det första året summeras och även om det är tidigt i forskningen syns redan nu tydliga tendenser.

– Vi ser att UF-eleverna utvecklar färdigheter som uthållighet, tålmod och de blir mer självsäkra. Speciellt tydligt ser vi en effekt hos kvinnor som får ut mer av utbildningen. UF-eleverna verkar också ha upplevt pandemin med distansutbildning mindre negativt jämfört med kontrollgruppen.

Han tycker sig också se ett ökat intresse för entreprenörskapet och dess effekter.

– Hela hållbarhetsdebatten har medfört att vi behöver många som tänker annorlunda, kreativa personer som har handlingskraft. ●

Entreprenörskap är allt för en

Levande landsbygd

Ett sätt att få fart på ungas kreativitet – och för att hålla bygden levande. För Jenny Sjöström, lärare på en av landets minsta grundskolor, är entreprenörskap i skolan en självklarhet. Och hon ser tydliga effekter av det.

I byn Ammarnäs, med cirka 150 invånare, i Västerbotten har Jenny Sjöström i 25 år undervisat i byns grundskola, som är en av Sveriges minsta sett till antal elever.

Till en början var de två pedagoger men sedan flera år tillbaka är hon den enda utbildade läraren. Men ensam – den etiketten gillar hon inte.

– Nej, jag är lite allergisk mot den. Vi har ett stort samarbete med närsamhället, deltar i aktiviteter och har en nära relation till entreprenörerna och föreningarna i byn, säger Jenny.

För med få elever, förra året var de sju stycken, från förskole- till sjätteklass har samarbetet med hela samhället alltid varit viktigt.

Skolprojekt kring hållbarhetsmål görs tillsammans med lokala affären, elever-

na sätter upp utställningar på hotellet i byn, samarbetar med föreningar eller är med på fiskefestivalen som en del av biologin.

Entreprenörskapet genomsyrar hela hennes arbetssätt och gör utmaningen att undervisa elever i så skilda åldrar samtidigt både lättare och roligare.

– Eleverna hjälper exempelvis till med att sätta potatis, det är både teknik, SO och NO. Men sedan när vi plockar upp den tar vi det ett steg till, att tillverka produkter, designa potatispåsar och hur får vi folk att köpa den?

När Ung Företagsamhet satsade på utbildningsmaterial kring entreprenörskap även i grundskolan för drygt tio år sedan hoppade Jenny snabbt på tåget. Sedan dess har det spridits snabbt i Sorsele kommun där alla grundskolor

jobbar med det enligt henne. Arbetet ger henne och eleverna mycket.

– De blir kreativa elever med framtidsvisioner, de ser att inget är omöjligt. De klarar skolan bra, tar ansvar, är modiga och duktiga på att ta initiativ, lösa problem och samarbeta, säger Jenny.

Men arbetet ger även något för hela samhället enligt henne. För hon tycker sig se en ny våg av inflyttningar till byn. Från sju elever förra året kommer de snart vara 15 – och där hon nu undervisar barn till gamla elever som flyttat tillbaka, där en del nu driver eget företag.

– Jag vill visa eleverna hur man lever i glesbygd, att de ska fråga sig "hur ska jag kunna leva här när jag blir äldre?". För man kanske inte kan räkna med att bli anställd. De ska vara stolta över sin hembygd.

Hur viktigt är entreprenörskap och att lära sig det tidigt för en levande landsbygd enligt dig?

– Det är a och o för att hela Sverige ska kunna leva. Jag tror vi i glesbygd har en fighting spirit i oss, "Vi flytt in!". Det är ingen som gör något åt oss utan vi får göra det själva. Det finns en stark entreprenöriell kraft i glesbygden. ●

Lena Fritzén

verkställande ledamot,
Familjen Kamprads stiftelse
Partner till Ung Företagsamhet

Varför behöver unga få öva på entreprenörskap i skolan, tycker du?

– För att nå barn och unga i stor utsträckning är skolan den givna platsen. Här kan unga genom UF-företagande få möjlighet att träna i entreprenörens förmågor som initiativtagande, samarbete, uthållighet, ansvar och ges möjligheten att göra misstag och dra lärdom. Vi tror på ungas kraft här och nu.

Är entreprenörskap ett sätt att stärka landsbygds kommunerna?

– Ja absolut, landsbygds kommunerna är viktiga dels ur ett jämlikhetsperspektiv, dels för att företagande i landsbygd är ett sätt att attrahera och rekrytera arbetskraft.

Solceller, sittplatser och ström gav Annie och Wilma segern

Hur ska en framtida mötesplats som kan ersätta en parkeringsplats se ut? Det fick mellanstadieelever i Värmland tävla om att ta fram lösningar på. Nu står Wilmas och Annies vinnande modell på deras skolgård.

V varje år hålls flera så kallade grundskoleutmaningar där regioner inom Ung Företagsam-

het tillsammans med näringslivet låter mellan- eller högstadieelever ställas inför ett skarpt case som ska lösas. Att praktiskt testa att vara en entreprenör.

Förra året hölls en sådan utmaning som ett samarbete mellan Ung Företagsamhet Värmland och utemöbelföretaget Vestre. Där fick mellanstadieeleverna i uppgift att ta fram förslag på hur en så kallad parklet, en mötesplats i samma storlek som en parkeringsplats, ska se ut. Sedan pitchade de sina prototyper och idéer för en jury.

Det vinnande förslaget kom från Wilma Holmberg och Annie Valfrids-son på Frykensskolan. Deras modell innehöll bland annat soffa, sittplatser, tak el-uttag, bänkar, tillgänglighetsramp och solceller. Och nu står en fullskalig möbel enligt deras design på deras skolgård.

– Det känns jättehäftigt och kul att

så många kan ta del av den, säger Annie.

Konceptet är populärt. Till exempel deltog hela 1 500 elever i Värmland under det här läsårets utmaningar.

Ung Företagsamhet håller även på att ta fram digitala läromedel för grundskolan där eleverna med hjälp av riktiga case från näringslivet ska jobba praktiskt med att hitta lösningar på utmaningar kopplat till de globala hållbarhetsmålen. Projektet är möjligt tack vare investeringar från Ljungbergsfonden.

Enligt Annika Hedeberg, lärare på Frykensskolan gav utmaningen eleverna mycket och skolan har fortsatt att vara med i fler utmaningar, både för mellan- och högstadiet.

– Många elever säger att det här är det roligaste som de har gjort. Jag försöker alltid låta eleverna vara kreativa men här blir det på riktigt, säger hon. ●

Sara Jons

vd, Ljungbergsfonden

Partner till Ung Företagsamhet

Varför är det viktigt med entreprenörskap i grundskolan?

– Entreprenörskap handlar om att utveckla förmågor som problemlösning, kreativitet, samarbete och kommunikation och det är förmågor som kommer stärka eleverna på olika sätt. Det stärker även resultaten i kärnämnen och är överlag bra förmågor att få med sig oavsett vad man ska göra i livet. – Entreprenörskap är superviktigt för utvecklingen av samhället i stort, för våra regioner vi jobbar med och för individerna. Oavsett om man blir anställd eller startar eget företag måste man använda sina entreprenöriella förmågor. UF-företagande är ett jättebra beprövat koncept att träna och utveckla dessa förmågor genom och skapa känslan av handlingskraft. Är det på riktigt blir det viktigt.

”UF-företagarna har fått mig att bli en bättre lyssnare”

En bra plattform där dagens näringsliv kan möta morgondagens arbetstagare eller företagare. För Daniel Thell på Kredit har rollen som rådgivare till ett UF-företag inneburit att ge tips och stöttning – men också att få nya insikter både för egen del och för företagets räkning.

Vad är försäljning och hur funkar det? Det var några av de inledande frågorna när Daniel Thell, försäljningschef Företag Partner på Wasa Kredit, startade som rådgivare åt Caspi-an Forss, Dexter Lindin, Fanny Hammar och Julia Oscarsson som drev Bruk UF på Nacka Gymnasium. Under året hade han mycket kontakt med UF-företaget, och erbjöd handgjutna ljusstakar i betong.

– Det var mest i början, men jag var även med under deras första försäljningstillfällen, både lyssnade och visade

hur man kan göra. Sedan har jag varit bollplank kring deras affärsplan, hjälpt till med bokföring och interkommunikation för att undvika konflikter, säger Daniel.

Den största utmaningen? Att inte kliva in för mycket själv.

– Jag är en ”doer” så det har varit svårast för mig. Men man får ge tips och råd, sedan får de fatta sina egna beslut. Det är deras företag, inte mitt.

Under året såg han eleverna utvecklas men betonar att det inte beror på honom utan på dem själva och deras UF-företagande.

Bli rådgivare

I vår digitala rådgivar-matchning kan du som vill bli rådgivare till ett UF-företag enkelt skapa ett konto. Där kan sedan våra UF-företagare söka efter rådgivare och skicka förfrågningar till dig.

Gå in på <https://ungforetagsamhet.se/bli-radgivare>

– Det är en förmån jag önskar att jag hade haft i skolan. Det är en superkul och viktig grej att man får testa det man lär sig i skolmiljön i praktiken.

Men rollen har även gett honom mycket – som att bli en bättre lyssnare och på att bolla idéer.

– Jag har fått förmånen att träffa fyra fantastiska individer och deras engagemang och energi smittar av sig. De har fått mig att titta på vissa frågor med nya ögon. Som kommunikation där de sköter mycket enbart via sms, där jag är van att ringa, säger han.

Även för Bruk UF gav rådgivningen mycket.

– Det har varit jätteskönt att ha någon att bolla våra idéer med, säger Dexter Lindin.

Och liknande plattformar där det etablerade näringslivet och unga kan mötas behövs, tycker Daniel Thell. Även för företaget som helhet kan det få positiva effekter. Wasa Kredit är ny nationell samarbetspartner till Ung Företagsamhet och planen är att fler medarbetare ska vara rådgivare till hösten.

– Det kan hjälpa oss som bolag att få en insikt om hur morgondagens kollegor eller kunder tänker. Vi får nya insikter och hjälp att tänka i nya banor vilket ger en positiv känsla. ●

Lena Litens

HR-chef, ICA-handlarnas
Förbund/Hakon Swenson stiftelsen
Partner till Ung Företagsamhet

Varför är samhällsengagemang viktigt för er som företag?

– Vi tror att ett företag, oavsett om det finns lokalt eller nationellt, behöver engagera sig och bidra till utveckling i det samhälle man verkar i.

Hur kan entreprenörskap bryta utanförskap och skapa ett starkare samhälle?

– Det ligger inom entreprenörskap att stå för utveckling och nytänkande, vilket bidrar både till företagsutveckling och att finna lösningar på samhällets utmaningar. Goda idéer och att samverka kring ett företagande blir förmodligen mer kraftfullt oavsett var man har sin bakgrund och kommer ifrån. Därför tror vi att entreprenörskap kan hjälpa till att bryta utanförskap och bidra till ett starkare samhälle.

”Äntligen har vi fått visa vad vi kan”

Självförtroende, samarbete och stolt vinnare av ”Årets förebild”. Natalie Karlsson tar med sig mycket från UF-företagandet på väg mot teaterscenen och vill fortsätta inspirera andra.
– Äntligen har vi fått visa att vi som har funktionsnedsättningar också kan, säger hon.

Hon grät av glädje – och smärta – när hon tog emot priset som ”Årets förebild” på den regionala UF-mässan i Jönköping, berättar Natalie Karlsson och skrattar. För på vägen mot scenen slog hon i foten – men sedan sköljde stoltheten och glädjen över allt.

– Det var underbart och betydde mycket för mig. Jag började gråta direkt och mina föräldrar blev också jättegglada. Jag är stolt över mig själv att jag kommit så långt, säger hon.

I fyra år har Natalie gått på Administration, handel och varuhanteringsprogrammet på Holavedsgymnasiet i Tranås, där hon också varit med och drivit ett UF-företag. Fyra årstider UF. Affärsidén? Att producera och sälja varor som marmelad, skärbrädor och julte beroende på säsong.

– Det bästa har varit att man verk-

ligen får samarbeta, vara med sina vänner och verkligen visa vad man kan. Mina vänner är underbara. Jag vågar också ha utmaningar och kan vara mig själv. Det var svårare förut.

Företaget är ett av flera inom gymnasieskolan, där Ung Företagsamhet i Jönköpings län sedan 2020 driver det treåriga projektet ”Företagare på riktigt” med stöd från Allmänna Arvsfonden, för att fler elever ska få testa att driva UF-företag. Projektet utgår från befintliga arbetssätt för gymnasiet som sedan anpassas utifrån behov.

Exempelvis driver eleverna på gymnasieskolan oftast sina UF-företag under fyra år.

Natalie, som har Williams syndrom, betonar flera gånger betydelsen av UF-företagandet.

– En del personer tror inte att vi med funktionsnedsättningar inte har förmågan trots att vi har det. Andra har

kanske lite lättare men det känns bra att visa att vi också kan. Det är tack vare våra lärare.

Utmaningarna har varit flera, främst att hantera hela pandemin.

– Men vi kämpade på och hittade lösningar. Som vi alltid gör.

Nu har Natalie tagit studenten och var därför tvungen att lämna UF-företaget. Ett jobbigt steg enligt henne, men hon kommer hålla kontakten och har lovat att ställa upp om det krisar.

Istället är planen att flytta till Värnamo för att läsa teater vid en folkhögskola i Värnamo vilket hon ser fram emot.

Vad tar du med dig från ditt UF-företagande till scenen?

– Att samarbeta. Att vara sig själv och känna att man duger som person. Sedan får man verkligen en känsla för att improvisera. ●

Carolina Heimdahl, Hussein Fathel, Erika Mattsson.

En demokratisk fråga

Ökad närvaro på fler platser och mer stöttning för unga entreprenörer. Så vill Ung Företagsamhet Norrbotten tillsammans med Sparbanken Nord stärka hela regionen.

Sedan i slutet av 2021 har Ung Företagsamhet Norrbotten, förutom kontoret i Luleå, även en kontorsplats i Arvidsjaur som är skolinspiratören Hussein Fathel bas. Något som på kort tid blivit väldigt uppskattat enligt honom.

– Både lärare och elever men även kommunen och näringslivet har varit engagerade, och vi vill ju vara en mellanhand och bygga en grund för unga att komma in i näringslivet. Både i Arvidsjaur och exempelvis Arjeplog är det långt till de större kuststäderna så det är uppskattat att få stöd på närmare håll, säger Hussein Fathel.

Satsningen är en del av ett utökad samarbetsavtal med Sparbanken Nord, som ingår i Sparbankernas riksförbund och har varit en långvarig samarbetspartner till Ung Företagsamhet Norrbotten.

Enligt Erika Mattsson, chef Hållbarhet & Samhälle på Sparbanken Nord, är det ett av deras största samhällsengagemang och enormt viktigt.

– Att alla får samma möjligheter är en demokratisk fråga, så att unga kan bo kvar att inlandskommuner får en möjlighet att vidareutvecklas. Vill vi få en attraktiv plats med diversifierat utbud så behöver vi de små och medelstora företagen. Vi behöver entreprenörskapet, säger Erika Mattsson.

– Det handlar både om att låta enskilda unga individer att växa, men faktiskt även att stötta ett av FN:s globala utvecklingsmål, om hållbar tillväxt. Att klä unga med viktiga färdigheter för det framtida arbetslivet.

Förutom 2,5 miljoner kronor över tre år står Sparbanken Nord även för bland annat gratis banktjänster och företagsrådgivning för UF-företagarna samt deltar

i olika events och tävlingar.

– Oavsett om man startar ett företag sedan eller bara testar så stärker det regionens kompetensförsörjning. Där tänds Ung Företagsamhet gnistan och vi vill vara en del i att lära unga om ekonomi och att se entreprenörskapet som en väg att gå, säger Erika.

Carolina Heimdahl betonar betydelsen av det långsiktiga samarbetet.

– Det ger oss möjlighet att lägga mer resurser på utbildning ute i skolorna. Vi behöver ännu fler unga som vågar förverkliga sina drömmar här i Norrbotten. Den resan startar i skolorna med lärarnas viktiga arbete, då de möjliggör entreprenörskapsutbildning för sina elever, säger hon. ●

Stort behov för unga att prata om ekonomi

Inspirerande föreläsningar och konkreta tips kring sparande. Med projektet Framtidskoll är målet att väcka högstadieelevernas intresse för privatekonomi och hur de kan påverka den. Behovet är större än någonsin enligt Swedbank.

Under de senaste åren har Ung Företagsamhet, i samarbete med Swedbank och Sparbankerna, bjudit in högstadieklasser i flera regioner till temadagen Framtidskoll. Under dagen får eleverna ta del av flera pass om entreprenörskap, privatekonomi och kunskap om arbetslivet. Målet är att ge eleverna nya tankar om sin framtid och inte minst hur man sköter sin privatekonomi.

Ett lyckat och viktigt samarbete enligt Ulrica Bergström, projektledare Societal Engagement på Swedbank.

– Högstadieelever står inför många val vilket kan göra dem stressade. Syftet med Framtidskoll är dels att försöka lugna dem och hjälpa till att sortera tankarna lite, dels att genom vårt pass väcka intresse kring privatekonomi. Vi vill sätta igång tankar hos eleverna och att samtalet ska fortsätta efteråt med varandra, i klassrummet och hemma med föräldrarna.

Har du några tips hur man som förälder kan prata med sina barn om ekonomi?

– Det viktigaste är att man pratar. Barn har inte så stor erfarenhet av ekonomi längre, förr såg man hur föräldrarna betalade räkningar men nu betalar vi allt via telefon eller dator. En jättevanlig fråga vi får är just "Hur betalar man en räkning?" En bra start för att få igång samtalet är att gå in på pengatestet.se.

Under ekonomipasset får eleverna konkreta tips och råd hur de ska tänka kring sparande och konsumtion. Att prata om hur många småutgifter kan påverka ekonomin stort leder ofta till aha-upplevelser enligt Ulrica.

– Vi brinner för att folkbilda unga om ekonomi. Det viktiga är att få dem att

förstå att så fort de har en inkomst har de en möjlighet att påverka sin ekonomi genom aktiva val och prioriteringar.

Behovet för unga att prata och lära sig mer om ekonomi har ökat mycket de senaste åren, enligt henne.

– Absolut. Idag är det lätt att ta snabblån så snart du fyller 18 år, det är många erbjudanden om krediter, be-
drägerier och väldig fokus på konsumtion. Vi vill att unga ska bli ekonomiskt medvetna och granska allt de möts av kritiskt. Barn som lär sig hantera pengar vid en tidig ålder får bättre ekonomiska förutsättningar som vuxna. ●

Ulrica Bergström, projektledare Societal Engagement på Swedbank.

Om partnerskapet

Sparbankernas Riksförbund, Swedbank, Sparbanker och Sparbanksstiftelser är alla stolta Sverige-partners till Ung Företagsamhet. Genom deras partnerskap, både regionalt och nationellt, ger de barn och unga möjlighet att utbilda sig i entreprenörskap över hela landet och öka sin förståelse för ekonomi.

VI ÄR STOLTA ÖVER VÅRA PARTNERS

Tack för att ni är med och bygger Sveriges framtid

GULDPARTNERS

SILVERPARTNERS

BRONSPARTNERS

PARTNERS

MEDIAPARTNER

HUVUDMÄSSPARTNER

MÄSSPARTNERS

MED STÖD FRÅN

